Міністерство освіти України Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут"

Кафедра ТОЕ

Розрахунково-графічна робота

"Розрахунок однофазного кола синусоїдного струму" Варіант № 789

Виконав:	
Перевірив:	

Умова завдання

В елктричному колі діє джерело синусоїдної ЄРС:

Необхідно:

- 1. ДЛЯ ЕЛЕКТРИЧНОГО КОЛА БЕЗ ВЗАЄМНОЇ ІНДУКЦІЇ:
- 1.1. Розрахувати струми віток символічним методом скласти баланс активних і реактивних потужностей кола;
 - 1.2. Побудувати діаграму струмів і топографічну діаграму напруг, показати кут зсуву фаз;
- 1.3. Прийнявши активний опір R2 за нульовий і вважаючи реактивний опір цієї вітки невідомий, розрахувати його за умови резонансу струмів;
 - 1.4. Розрахувати струму для резонансного стану кола; визначити покази вольтметра;
 - 1.5. Перевірити правильність розрахунків за балансом потужностей;
- 1.6. Розрахувати (знайти нулі і полюси) і побудувати частотну характеристику вхідного опору частини кола, розміщеної справа від перерізу А-А. Для одержання реактивного двополюєника активні опори закоротити.

2. ПРИ НАЯВНОСТІ МАГНІТНОГО ЗВ"ЯЗКУ МІЖ ІНДУКТИВНИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ L1 ТІ L2 (ОДНОЙМЕННІ ПОЧАТКИ ПОЗНАЧЕНІ НА СХЕМІ ТОЧКАМИ):

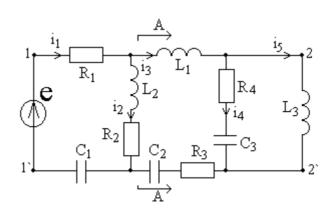
- 2.1. Перетворивши схему до двох незалежних контурів, розрахувати струми у всіх вітках схеми методом контурних струмів, визначити покази вольтметра;
- 2.2. Перевірити правильність розрахунків за балансом потужностей, визначити активну і реактивну потужності магнітного зв"язку:
- 2.3. Побудувати сумісну векторну діаграму струмів і топографічну діаграму напруг (на діаграмі показати напруги взаємної індукції).

3. ВІДКИНУВШИ ВІТКУ МІЖ ЗАТИСКАЧАМИ 2-2", ВИКОНАТИ ЕКВІВАЛЕНТУВАННЯ ВЗАЄМОІНДУКТИВНИХ ЗВ"ЯЗКІВ ВІТОК. ОДЕРЖАНУ СХЕМУ РОЗГЛЯДАТИ ЯК ЧОТИРИПОЛЮСНИК З ЗАТИСКАЧАМИ 1-1" ТА 2-2" :

- 3.1. Розрахувати коефіцієнти А, В, С, D чотириполюсника;
- 3.2. Розрахувати параметри R, L, C віток схеми заміщення.

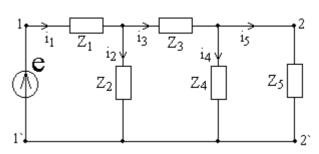
$$\begin{split} & E := 220 \qquad \psi := 50 \qquad R_1 := 16 \qquad \quad R_2 := 14 \qquad \quad R_3 := 12 \qquad \quad R_4 := 10 \\ & X_{L1} := 60 \qquad X_{L2} := 50 \quad X_{L3} := 43 \qquad \quad X_{C1} := 20 \qquad X_{C2} := 15 \qquad X_{C3} := 13 \qquad X_M := 32 \qquad f := 100 \end{split}$$

$$j \cdot \psi \cdot \frac{\pi}{180}$$
 $U := E \cdot e$
 $U = 141.413 + 168.53i$
 $F(U) = (220 50)$

Символічний метод

$$\begin{split} Z_1 &:= R_1 - X_{C1} \cdot i & Z_1 = 16 - 20i \\ Z_2 &:= R_2 + X_{L2} \cdot i & Z_2 = 14 + 50i \\ Z_3 &:= R_3 - X_{C2} \cdot i + X_{L1} \cdot i & Z_3 = 12 + 45i \\ Z_4 &:= R_4 - X_{C3} \cdot i & Z_4 = 10 - 13i \\ Z_5 &:= X_{L3} \cdot i & Z_5 = 43i \end{split}$$

$$\begin{split} Z_{345} &\coloneqq \frac{Z_5 \cdot Z_4}{Z_5 + Z_4} + Z_3 \\ Z_E &\coloneqq \frac{Z_2 \cdot Z_{345}}{Z_2 + Z_{345}} + Z_1 \\ I_1 &\coloneqq \frac{U}{Z_E} \\ I_2 &\coloneqq I_1 \cdot \frac{Z_{345}}{Z_{345} + Z_2} \\ I_2 &\coloneqq I_1 \cdot \frac{Z_{345}}{Z_{345} + Z_2} \\ I_3 &\coloneqq I_1 - I_2 \\ I_4 &\coloneqq I_3 \cdot \frac{Z_5}{Z_4 + Z_5} \\ I_5 &\coloneqq I_3 - I_4 \\ I_5 &\coloneqq 0.974 - 1.988i \\ \end{split} \qquad \begin{split} Z_{345} &= 30.49 + 32.53i \\ Z_{2157} &=$$

Перевірка за першим законом Кіргофа:

 $I_5 := I_3 - I_4$

$$I_1 - I_2 - I_3 = 0$$
 $I_3 - I_4 - I_5 = 0$ $I_2 + I_4 + I_5 - I_1 = 0$

Баланс потужностей електричного кола:

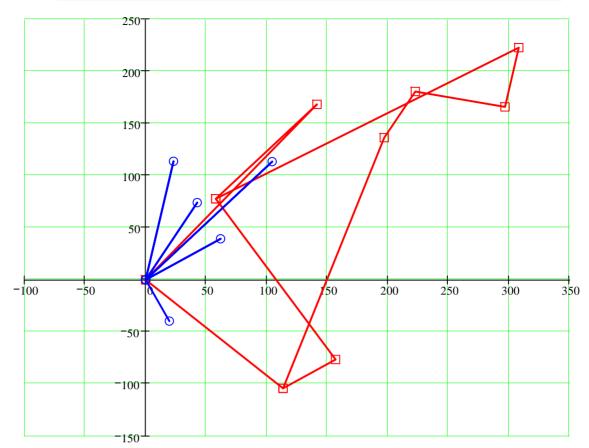
 $I_5 = 0.974 - 1.988i$

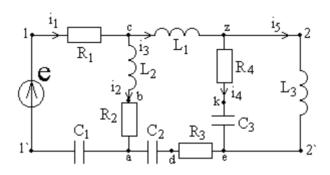
$$\begin{split} \mathbf{S}_{r} &:= \mathbf{U} \cdot \overline{\mathbf{I}_{1}} & \mathbf{S}_{r} = 1.694 \times 10^{3} + 76.229i \\ \mathbf{P} &:= \left(\left| \mathbf{I}_{1} \right| \right)^{2} \cdot \mathbf{R}_{1} + \left(\left| \mathbf{I}_{2} \right| \right)^{2} \cdot \mathbf{R}_{2} + \left(\left| \mathbf{I}_{3} \right| \right)^{2} \cdot \mathbf{R}_{3} + \left(\left| \mathbf{I}_{4} \right| \right)^{2} \cdot \mathbf{R}_{4} & \mathbf{P} = 1.694 \times 10^{3} \\ \mathbf{Q} &:= \left(\left| \mathbf{I}_{1} \right| \right)^{2} \cdot \left(-\mathbf{X}_{C1} \cdot \mathbf{i} \right) + \left(\left| \mathbf{I}_{2} \right| \right)^{2} \cdot \mathbf{X}_{L2} \cdot \mathbf{i} + \left(\left| \mathbf{I}_{3} \right| \right)^{2} \cdot \left(-\mathbf{X}_{C2} \cdot \mathbf{i} + \mathbf{X}_{L1} \cdot \mathbf{i} \right) + \left(\left| \mathbf{I}_{4} \right| \right)^{2} \cdot \left(-\mathbf{X}_{C3} \cdot \mathbf{i} \right) + \left(\left| \mathbf{I}_{5} \right| \right)^{2} \cdot \mathbf{X}_{L3} \cdot \mathbf{i} \\ \mathbf{Q} &= 76.229i \end{split}$$

Будуємо сумісну векторну діаграму струмів та топографічну діаграму напруг

Визначимо потенціали всіх точок позначених на схемі:

Суміщена векторна діаграма струмів і топографічна діаграма напруг:

Прийнявши активний onip R2 за нульовий і вважаючи реактивний onip цієї вітки невідомий, розрахувати його за умови резонансу струмів.

$$\begin{split} Z_3 &\coloneqq R_3 + X_{L1} \cdot i - X_{C2} \cdot i & Z_3 = 12 + 45i \\ Z_4 &\coloneqq R_3 - X_{C3} \cdot i & Z_4 = 12 - 13i \\ Z_5 &\coloneqq X_{L3} \cdot i & Z_5 = 43i \\ \\ Z_E &\coloneqq \frac{Z_5 \cdot Z_4}{Z_5 + Z_4} + Z_3 & Z_E = 33.253 + 34.868i \\ \\ R_E &\coloneqq \text{Re} \Big(Z_E \Big) & R_E = 33.253 & X_E &\coloneqq \text{Im} \Big(Z_E \Big) & X_E = 34.868 \end{split}$$

Умова резонансу струмів на ділянці "ab" :
$$B_{ab} = B_2 + B_E \quad B_{ab} := 0 \quad B_2 = -B_E$$

$$B_2 := \frac{-X_E}{X_E^2 + R_E^2}$$
 $B_2 = -0.015$ $X_2 := \frac{1}{B_2}$ $X_2 = -66.581$

Розрахувати струми для резонансного стану кола

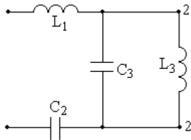
 $Q := (|I_1|)^2 \cdot (-X_{C1}) + (|I_2|)^2 \cdot X_n + (|I_3|)^2 \cdot (X_{L1} - X_{C2}) + (|I_4|)^2 \cdot (-X_{C3}) + (|I_5|)^2 \cdot X_{L3} \qquad Q = -1.99 \times 10^{-13}$

Розрахувати (знайти нулі і полюси) і побудувати частотну характеристику

 $L_1 = 0.095$

 $L_3 = 0.068$

вхідного опору частини кола, розміщеної справа від перерізу А-А. Активні опори закоротити

$$L_{1} := \frac{X_{L1}}{\omega}$$

$$C_{2} := \frac{1}{\omega \cdot X_{C2}}$$

$$C_{3} := \frac{1}{\omega \cdot X_{C3}}$$

$$L_{3} := \frac{X_{L3}}{\omega}$$

$$Z(p) := \frac{p \cdot L_3 \cdot -\frac{1}{p \cdot C_3}}{p \cdot L_3 - \frac{1}{p \cdot C_3}} + p \cdot L_1 - \frac{1}{p \cdot C_2}$$

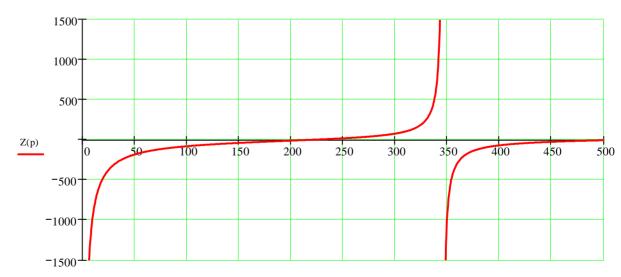
3находимо нулі: Z(p) = 0

$$\begin{aligned} \mathbf{w}_1 &:= \mathbf{Z}(\mathbf{p}) \quad \begin{vmatrix} \text{solve}, \mathbf{p} \\ \text{float}, 3 \end{vmatrix} \leftarrow \begin{pmatrix} 507. \\ -507. \\ 214. \\ -214. \end{vmatrix} \\ \mathbf{w}_1 &:= \begin{pmatrix} \mathbf{w}_{10} \\ \mathbf{w}_{12} \end{pmatrix} \qquad \mathbf{w}_1 = \begin{pmatrix} 507 \\ 214 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Знаходимо полюси: $\frac{1}{Z(p)} = 0$

$$w := \frac{1}{Z(p)} \begin{vmatrix} solve, p \\ float, 10 \end{vmatrix} \xrightarrow{345.4755500} \begin{pmatrix} 345.4755500 \\ -345.4755500 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{w} := \begin{pmatrix} \mathbf{w}_0 \\ \mathbf{w}_2 \end{pmatrix} \qquad \qquad \mathbf{w} = \begin{pmatrix} 345.476 \\ 0 \end{pmatrix}$$

2. ПРИ НАЯВНОСТІ МАГНІТНОГО ЗВ"ЯЗКУ МІЖ ІНДУКТИВНИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ L1 ТА L2 (ОДНОЙМЕННІ ПОЧАТКИ ПОЗНАЧЕНІ НА СХЕМІ ТОЧКАМИ):

- 2.1. Перетворивши схему до двох незалежних контурів, розрахувати струми у всіх вітках схеми методом контурних струмів, визначити покази вольтметра;
- 2.2. Перевірити правильність розрахунків за балансом потужностей, визначити активну і реактивну потужності магнітного зв'язку;
- 2.3. Побудувати сумісну векторну діаграму струмів і топографічну діаграму напруг (на діаграмі показати напруги взаємної індукції).

Спростимо схему до двох незалежних контурів

$$Z_{3} := R_{3} - X_{C2} \cdot i \qquad Z_{3} = 12 - 15i$$

$$Z_{4} := R_{4} - X_{C3} \cdot i \qquad Z_{4} = 10 - 13i$$

$$Z_{5} := X_{L3} \cdot i \qquad Z_{5} = 43i$$

$$Z_{345} := \frac{Z_{5} \cdot Z_{4}}{Z_{5} + Z_{4}} + Z_{3} \qquad Z_{345} = 30.49 - 27.47i$$

$$R_{E} := Re(Z_{345}) \qquad R_{E} = 30.49 \qquad X_{E} := Im(Z_{345}) \qquad X_{E} = -27.47$$

Знайдемо контурні та міжконтурні опори схеми:

Знаидемо контурні та міжконтурні опори схеми:
$$Z_{11} \coloneqq R_1 + R_2 + X_{L2} \cdot i - X_{C1} \cdot i \qquad \qquad Z_{11} \equiv 30 + 30i$$

$$Z_{22} \coloneqq R_E + X_E \cdot i + X_{L1} \cdot i + X_{L2} \cdot i + R_2 + 2 \cdot X_M \cdot i \qquad Z_{22} \equiv 44.49 + 146.53i$$

$$Z_{12} \coloneqq R_2 + X_{L2} \cdot i + X_M \cdot i \qquad Z_{21} \coloneqq Z_{12} \qquad Z_{12} = 14 + 82i$$

$$U = 141.413 + 168.53i \qquad F(U) = (220 - 50)$$
 Given
$$I_1 \cdot \left(Z_{11} \right) - I_3 \cdot \left(Z_{12} \right) = U$$

$$-I_1 \cdot \left(Z_{21} \right) + I_3 \cdot \left(Z_{22} \right) = 0$$

$$\left(\begin{matrix} I_1 \\ I_3 \end{matrix} \right) \coloneqq Find \left(I_1, I_3 \right) \qquad I_2 \coloneqq I_1 - I_3 \qquad I_1 = 1.391 + 6.762i \qquad F\left(I_1 \right) = (6.904 - 78.378) \\ I_2 = 1.102 + 3.023i \qquad F\left(I_2 \right) = (3.217 - 69.977) \\ I_3 = 0.289 + 3.739i \qquad F\left(I_3 \right) = (3.75 - 85.579) \\ I_4 \coloneqq I_3 \cdot \frac{Z_5}{Z_4 + Z_5} \qquad I_4 = -1.235 + 4.948i \qquad F\left(I_4 \right) = (5.099 - 104.013) \\ I_5 \coloneqq I_3 - I_4 \qquad I_5 = 1.524 - 1.209i \qquad F\left(I_5 \right) = (1.945 - 38.418)$$

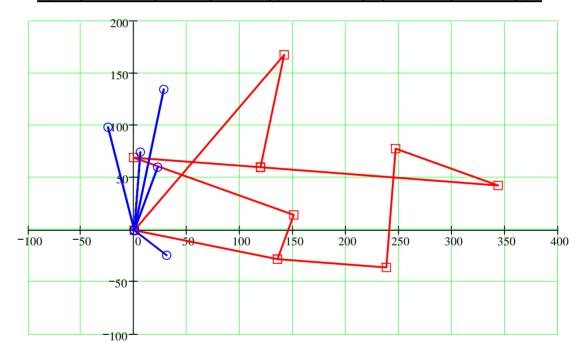
Баланс потужностей електричного кола:

$$\begin{split} & S_r \coloneqq U \cdot \overrightarrow{I_1} & S_r = 1.336 \times 10^3 - 721.848i \\ & P_r \coloneqq \text{Re} \Big(S_r \Big) & P_r = 1.336 \times 10^3 & Q_r \coloneqq \text{Im} \Big(S_r \Big) & Q_r = -721.848 \\ & S_{M1} \coloneqq \overrightarrow{I_2} \cdot I_3 \cdot X_M \cdot i & S_{M1} = -103.844 + 371.886i & F \Big(S_{M1} \Big) = (386.112 - 105.602) \\ & S_{M2} \coloneqq \overrightarrow{I_3} \cdot I_2 \cdot X_M \cdot i & S_{M2} = 103.844 + 371.886i & F \Big(S_{M2} \Big) = (386.112 - 74.398) \\ & S_{KC} \coloneqq \Big(\Big| I_1 \Big| \Big)^2 \cdot \Big(R_1 - X_{C1} \cdot i \Big) + \Big(\Big| I_2 \Big| \Big)^2 \cdot \Big(R_2 + X_{L2} \cdot i \Big) + \Big(\Big| I_3 \Big| \Big)^2 \cdot \Big(X_{L1} \cdot i + R_E + X_E \cdot i \Big) - \Big(S_{M1} + S_{M2} \Big) \\ & S_{KC} = 1.336 \times 10^3 - 721.848i \end{split}$$

Визначимо потенціали всіх точок позначених на схемі:

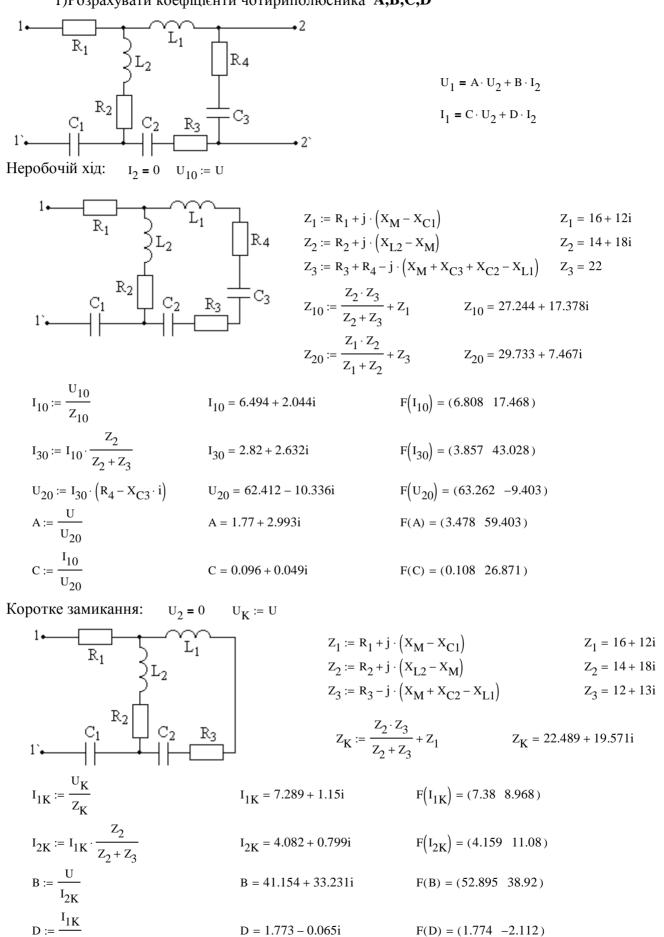
$\phi_1 := 0$		
$\phi_a := \phi_{1'} + I_1 \cdot \left(-X_{C1} \cdot i \right)$	$\phi_a = 135.24 - 27.815i$	$F(\phi_a) = (138.07 -11.622)$
$\phi_b := \phi_a + \mathbf{I}_2 \cdot \mathbf{R}_2$	$\phi_b = 150.663 + 14.507i$	$F(\phi_b) = (151.36 \ 5.5)$
$\phi_{c'} := \phi_b + I_2 \cdot X_{L2} \cdot i$	$\phi_{c'} = -0.487 + 69.59i$	$F(\phi_{c'}) = (69.591 \ 90.401)$
$\phi_c := \phi_{c'} - \operatorname{I}_3 \cdot \operatorname{X}_M \cdot i$	$\phi_c = 119.161 + 60.338i$	$F(\phi_c) = (133.567 \ 26.856)$
$\phi_1 := \phi_c + \mathbf{I}_1 \cdot \mathbf{R}_1$	$\phi_1 = 141.413 + 168.53i$	$F(\phi_1) = (220 50)$
$\phi_A := \phi_1 - \mathbf{U}$	$\phi_{A} = -1.137 \times 10^{-13} - 5.684i \times 10^{-14}$	
$\phi_k := \phi_a + \mathbf{I}_3 \cdot \left(\mathbf{X}_E \cdot \mathbf{i} \right)$	$\phi_k = 237.95 - 35.757i$	$F(\phi_k) = (240.621 -8.546)$
$\phi_m := \phi_k + \mathrm{I}_3 \cdot \mathrm{R}_E$	$\phi_{\rm m} = 246.765 + 78.245i$	$F(\phi_m) = (258.873 \ 17.593)$
$\phi_{m'} := \phi_m - \operatorname{I}_2 \cdot \operatorname{X}_M \cdot i$	$\phi_{m'} = 343.5 + 42.992i$	$F(\phi_{m'}) = (346.18 \ 7.134)$
$\phi_c := \phi_{m'} + \operatorname{I}_3 \cdot \operatorname{X}_{L1} \cdot i$	$\phi_c = 119.161 + 60.338i$	$F(\phi_c) = (133.567 \ 26.856)$

Суміщена векторна діаграма струмів і топографічна діаграма напруг:

ВІДКИНУВШИ ВІТКУ МІЖ ЗАТИСКАЧАМИ 2-2", ВИКОНАТИ ЕКВІВАЛЕНТУВАННЯ ВЗАЄМОІНДУКТИВНИХ ЗВ"ЯЗКІВ ВІТОК. ОДЕРЖАНУ СХЕМУ РОЗГЛЯДАТИ ЯК ЧОТИРИПОЛЮСНИК З ЗАТИСКАЧАМИ 1-1" ТА 2-2" :

1)Розрахувати коефіцієнти чотириполюсника А,В,С,D

**

$$A \cdot D - B \cdot C = 1$$

Визначити ЕРС Е та струм I_1 на вході чотириполюсника, при яких на його виході $U_2 \coloneqq 100$, $I_2 \coloneqq 1$, $\phi_2 \coloneqq 30$

$$\begin{array}{lll} & & & & & & \\ & & & & & \\ U_2 := & U_2 \cdot e & & & & & \\ U_1 := & A \cdot U_2 + B \cdot I_2 & & U_1 = 44.777 + 380.973i & & F(U_1) = (383.596 \ 83.297) \\ I_1 := & C \cdot U_2 + D \cdot I_2 & & I_1 = 7.655 + 8.947i & & F(I_1) = (11.775 \ 49.451) \end{array}$$

Перевірка:

$$U_{2} := \frac{U_{1} - B \cdot I_{2}}{A}$$

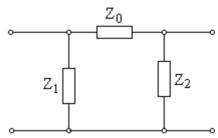
$$F(U_{2}) = (100 \ 30)$$

$$U_{2} := \frac{I_{1} - I_{2} \cdot D}{C}$$

$$I_{2} := \frac{U_{1} - A \cdot U_{2}}{B}$$

$$F(I_{2}) = (1 \ -5.544 \times 10^{-15})$$

Розрахувати параметри віток схеми П заміщення;

$$\begin{split} Z_0 &:= B & Z_0 = 41.154 + 33.231i & F\left(Z_0\right) = (52.895 - 38.92) \\ Y_1 &:= \frac{D-1}{B} & Y_1 = 0.011 - 0.01i & F\left(Y_1\right) = (0.015 - 43.754) \\ Y_2 &:= \frac{A-1}{B} & Y_2 = 0.047 + 0.035i & F\left(Y_2\right) = (0.058 - 36.653) \\ R_0 &:= Re\left(Z_0\right) & R_0 = 41.154 & X_{L0} &:= Im\left(Z_0\right) & X_{L0} = 33.231 \\ Z_1 &:= \frac{1}{Y_1} & Z_1 = 49.246 + 47.15i & R_1 &:= Re\left(Z_1\right) & R_1 = 49.246 & X_{L1} &:= Im\left(Z_1\right) & X_{L1} = 47.15 \\ Z_2 &:= \frac{1}{Y_2} & Z_2 = 13.729 - 10.216i & R_2 &:= Re\left(Z_2\right) & R_2 = 13.729 & X_{C2} &:= -Im\left(Z_2\right) & X_{C2} = 10.216 \\ L_1 &:= \frac{X_{L1}}{\omega} & L_1 = 0.075 & C_2 &:= \frac{1}{\omega \cdot X_{C2}} & C_2 = 1.558 \times 10^{-4} \end{split}$$

 $L_0 := \frac{X_{L0}}{C}$ $L_0 = 0.053$